



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 38 ΕΑΔΗΣΥ/2024

(του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 20 Μαρτίου 2024, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 γραφεία της, συνήλθε η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής και «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη της Επιτροπής.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Προεδρεύουσα: Ευαγγελία Κουτούπα, Σύμβουλος της Αρχής, με τηλεδιάσκεψη

Μέλη: Δημήτριος Χανής, Σύμβουλος της Αρχής

Αδάμ Καραγλάνης, Μέλος της Αρχής, με τηλεδιάσκεψη

Βασιλική Σκαρτσούνη, Μέλος της Αρχής,

Δημήτριος Σταθακόπουλος, Μέλος της Αρχής, με τηλεδιάσκεψη

Η Πρόεδρος Ανδρονίκη Θεοτοκάτου και το Μέλος Χρυσάνθη Ζαράρη απουσίασαν δικαιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού

Εισηγήτρια: Καλλιόπη Μήτκα, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, παρέστησαν, η εισηγήτρια, Καλλιόπη Μήτκα (με τηλεδιάσκεψη), η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μαρία Παναγοηλιοπούλου και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου της ΕΑΔΗΣΥ, Μαριλένα Σιδέρη, οι οποίες αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρ. 347 παρ. 2 περ. γ. υποπερ. γδ του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στους χώρους του 401 Γενικού Στρατιωτικού Νοσοκομείου Αθηνών, χρονικής διάρκειας τριών (3) μηνών, προϋπολογισθείσας δαπάνης **300.000,00 €**, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν.4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση).

I. Με το υπ' αριθμ. πρωτ. Φ600.166/51/6158/20.02.2024 έγγραφο του 401 Γενικού Στρατιωτικού Νοσοκομείου Αθηνών (στο εξής και 401 ΓΣΝΑ) (αριθ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2113/21.02.2024), ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ του ν. 4412/2016 ως ισχύει, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στους χώρους και εγκαταστάσεις του 401 ΓΣΝΑ, χρονικής διάρκειας τριών (3) μηνών, προϋπολογισθείσας δαπάνης **300.000,00 €**, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση).

II. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

1. Το αιτούν εκθέτει τα εξής:

1.1. Οι πάγιες ανάγκες καθαρισμού των κτηριακών εγκαταστάσεων και χώρων των: 401 ΓΣΝΑ, - 414 Στρατιωτικού Νοσοκομείου Ειδικών Νοσημάτων (414 ΣΝΕΝ) -Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών (ΝΝΑ) -Ναυτικού Νοσοκομείου Πειραιά (ΝΝΠ)-ΝΝΑ/ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ και 251 Γενικού Νοσοκομείου Αεροπορίας (251 ΓΝΑ) εξυπηρετούνται με 4ετείς συμφωνίες-πλαίσια. Τις σχετικές διαγωνιστικές διαδικασίες διενεργεί το Κέντρο Εφοδιασμού Ναυτικού (στο εξής ΚΕΦΝ) ως αναθέτουσα αρχή κατόπιν εντολής του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού (στο εξής ΓΕΝ) βάσει τεχνικών προδιαγραφών που αποστέλλουν τα επιμέρους Νοσοκομεία, τα οποία και συνάπτουν, το καθένα για την εξυπηρέτηση των χώρων του, τις εκτελεστικές συμβάσεις της εκάστοτε συμφωνίας-πλαισίου.

1.2. Ενόψει της λήξης, την 14^η Φεβρουαρίου 2023, της 4ετούς συμφωνίας-πλαισίου που είχε συναφθεί για την εξυπηρέτηση των αναγκών καθαριότητας του 401 ΓΣΝΑ, και κατόπιν σχετικής εντολής του ΓΕΝ για τη διενέργεια διακλαδικού διαγωνισμού με αναθέτουσα αρχή το ΚΕΦΝ, το ΓΕΝ με το αρ. πρωτ. Φ 800/5/284916/Σ.1055/14 Απρ 22/ΓΕΝ/Ε1 έγγραφό του, ζήτησε να διαβιβαστούν στο ΚΕΦΝ τα απαιτούμενα στοιχεία αρμοδιότητας των γενικών επιτελείων και στρατιωτικών νοσοκομείων, δηλαδή οι τεχνικές προδιαγραφές και η εκτιμώμενη αξία των υπηρεσιών καθαριότητας. Το 401 ΓΣΝΑ ανταποκρίθηκε στην οικεία υποχρέωση στις 23.05.2022.

1.3 Με την υπ'αριθμ. Φ.604.4/6444/Σ.2483/23/14.11.2022 διακήρυξη (αρ. συστ. ΕΣΗΔΗΣ: 177247, ΑΔΑΜ: 22PROC011626728), προκηρύχθηκε από το ΚΕΦΝ, ανοικτός διακλαδικός διαγωνισμός άνω των ορίων για την υπογραφή Συμφωνίας –Πλαισίου (Σ-Π) χρονικής διάρκειας 4 ετών και συνολικής εκτιμώμενης αξίας 18.055.380,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ (24%), για την παροχή υπηρεσιών καθαρισμού κτηριακών εγκαταστάσεων και χώρων των: 401 ΓΣΝΑ, 414 ΣΝΕΝ, Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών (ΝΝΑ) –Ναυτικού Νοσοκομείου Πειραιά (ΝΝΠ)-

NNA/ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ και 251 ΓΝΑ. Ως κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής.

1.4. Με την απόφαση ΕΑΔΗΣΥ αριθμ. 208-209/17.01.2023 μετά την άσκηση δύο προδικαστικών προσφυγών κατά των όρων της διακήρυξης-τεχνικών προδιαγραφών που αφορούσαν στο Τμήμα του διαγωνισμού σχετικά με το Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών (NNA) –Ναυτικό Νοσοκομείο Πειραιά (NNP)-NNA/ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ, ακυρώθηκε η διαγωνιστική διαδικασία ως προς το Τμήμα αυτό, ενώ συνεχίστηκε για τα υπόλοιπα Νοσοκομεία.

1.5. Επειδή, έως τον χρόνο λήξης της υπ'αριθμ. 25/15.2.2023 τελευταίας –για το 401 ΓΣΝΑ– εκτελεστικής σύμβασης της τότε ισχύουσας συμφωνίας-πλαίσου (βλ. ανωτέρω υπό 1.2.), δεν είχε ολοκληρωθεί η αξιολόγηση των προσφορών του ως άνω διακλαδικού διαγωνισμού, το 401 ΓΣΝΑ αιτήθηκε από την Αρχή, με το υπ' αριθμ. Φ800/1/2734/20.01.2023 έγγραφό του, την παροχή σύμφωνης γνώμης στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθ. 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, προκειμένου να προχωρήσει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης για τη σύναψη σύμβασης καθαριότητας για χρονικό διάστημα 6 μηνών. Επί του ως άνω αιτήματος εκδόθηκε η Δ17/2023 σύμφωνη Γνώμη της Αρχής για προσφυγή στη διαπραγμάτευση για ποσό 601.117,00 ευρώ χωρίς ΦΠΑ για 6 μήνες, με την οποία, μεταξύ άλλων, κρίθηκε ότι η μη έγκαιρη ολοκλήρωση του διαγωνισμού δεν οφειλόταν σε υπαιτιότητα του 401 ΓΣΝΑ.

1.6. Για να καλυφθεί το χρονικό διάστημα από 15.3.2023 έως 14.04.2023 και έως την έναρξη των συμβάσεων που συνήφθησαν σε συνέχεια της Δ17/2023 σύμφωνης γνώμης της Αρχής, το 401 ΓΣΝΑ προέβη, με τη διαδικασία του κατεπείγοντος στη σύναψη της υπ'αριθμ. 45/2023 σύμβασης αξίας 123.627,36 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ ως κάτω των ορίων της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.

1.7. Στη συνέχεια λόγω πρόσθετης καθυστέρησης που προέκυψε στη διαδικασία σχετικά με την υπογραφή της απόφασης κατακύρωσης και δεδομένου ότι οι συμβάσεις που είχαν συναφθεί στο πλαίσιο της ως άνω Γνώμης της Αρχής έληξαν στις 14.10.2023, με το υπ'αριθμ. Φ600.16/396/25848/Σ.5601/07.09.2023 έγγραφό του, το 401 ΓΣΝΑ αιτήθηκε εκ νέου από την Αρχή την παροχή σύμφωνης γνώμης στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθ. 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, προκειμένου να προχωρήσει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης για τη σύναψη σύμβασης καθαριότητας. Επί του ως άνω αιτήματος εκδόθηκε, με την ίδια ως άνω παραδοχή, η Δ109/2023 σύμφωνη γνώμη, για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών και υπό τη επιφύλαξη του ορίου της αρμοδιότητας του αιτούντος. Στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από 15 Οκτωβρίου έως 14 Νοεμβρίου 2023 το 401 ΓΣΝΑ προέβη στη σύναψη της υπ'αριθμ. 318/2023 σύμβασης αξίας 135.000€, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Η σύμβαση αυτή συνήφθη με τη διαδικασία του κατεπείγοντος ως κάτω των ορίων της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ χωρίς τη σύμφωνη γνώμη της ΕΑΔΗΣΥ. Κατόπιν της έκδοσης της Δ109/2023 σύμφωνης γνώμης της Αρχής, συνήφθη με τον οικονομικό φορέα GEN-KA FACILITY MANAGEMENT A.E. –σε συνέχεια της υπ'αριθμ. 30/2023 πρόσκλησης υποβολής προσφοράς στο πλαίσιο διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση που απευθύνθηκε στο σύνολο των συμμετεχόντων στον διακλαδικό διαγωνισμό οικονομικών φορέων–, η υπ' αριθμ. 365/2023 σύμβαση αξίας 337.500€, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%, χρονικής διάρκειας από 15 Νοεμβρίου 2023 έως 31 Ιανουαρίου 2024.

1.8. Στη συνέχεια κατόπιν της υπ'αριθμ. 02/2024 πρόσκλησης και πάλι προς όλους τους οικονομικούς φορείς συνήφθη με τον ίδιο ως άνω οικονομικό φορέα και με τη διαδικασία του κατεπείγοντος ως κάτω των ορίων της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, η υπ'αριθμ. 15/2024 σύμβαση αξίας 132.341,53€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%, χρονικής διάρκειας από 01 Φεβρουαρίου έως 29 Φεβρουαρίου 2024.

1.9. Εν τω μεταξύ, στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε και σε σχέση με την πρόοδο του διακλαδικού διαγωνισμού, στις 17 Οκτωβρίου 2023 εκδόθηκε η υπ' αριθμ. Φ.604.4/231122/5430/Σ.2068/17-10-2023 απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Άμυνας, (ΑΔΑΜ 23ΑWRD013621004 2023-10-20) στην οποία ενσωματώθηκε η με αριθμό Φ. 604.4/ 231122/2782/Σ. 1025/31-5-2023, απόφαση του Υπαρχηγού ΓΕΝ, δυνάμει της οποίας το αποτέλεσμα του διακλαδικού διαγωνισμού κατακυρώθηκε όσον αφορά το Τμήμα 1 (401 ΓΣΝΑ) στον οικονομικό φορέα «MY SERVICES A.E.»

1.10. Ακολούθως, κατά των ανωτέρω αποφάσεων, ο οικονομικός φορέας ΓΕΝ-ΚΑ, ο οποίος είχε υποβάλει προσφορά, μεταξύ άλλων, και για το Τμήμα 1 του διαγωνισμού (401 ΓΣΝΑ), άσκησε την 1.11.2023 προδικαστική προσφυγή αμφισβητώντας τη νομιμότητα της προσφοράς της εταιρείας «MY SERVICES A.E.» και της εταιρείας «MAGIC FRESH FACILITY LTD» και συνεπώς το κύρος της απόφασης κατακύρωσης. Κατά της ως άνω προσφυγής κατατέθηκαν παρεμβάσεις. Τελικά, επί της προδικαστικής αυτής προσφυγής, εξεδόθη η με αριθμό 1930/2023 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ (5ο Κλιμάκιο), με την οποία η προσφυγή έγινε δεκτή και ακυρώθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας κατά το μέρος που με αυτήν είχε κριθεί ως νόμιμη η προσφορά και των δύο, ως άνω εταιρειών.

1.11. Κατά της ως άνω απόφασης η εταιρεία «MAGIC FRESH FACILITY LTD», άσκησε ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Εφετείου Πειραιά αίτηση ακύρωσης/αναστολής. Κατά αυτής της αίτησης ασκήθηκαν παρεμβάσεις. Αμφότερα συζητήθηκαν στη δικάσιμο της 12.3.2024 και αναμένεται η έκδοση απόφασης.

1.12. Τέλος, με τα υπ' αριθμ. Φ.839.4/176/30603/Σ.6707/20 Οκτ 23/401 ΓΣΝΑ και Φ.839.4/210/37308/Σ.8072/18 ΔΕΚ 23/401 ΓΣΝΑ/ΔΥΟ/Τμ.Προμ. έγγραφά του, το 401 ΓΣΝΑ, αιτήθηκε τη διάθεση πίστωσης ύψους ενός εκατομμυρίου τριακοσίων πενήντα χιλιάδων ευρώ (1.350.000,00 €) με ΦΠΑ και την έγκριση διενέργειας διαγωνισμού μέσω προσφυγής στην ανοικτή διαδικασία του άρθρου 27 του Ν. 4412/2016 με μέριμνα της ΑΣΔΥΣ/ΔΠΜ (αρμόδια προϊστάμενη Υπηρεσία), λόγω ορίου αρμοδιότητας, για το χρονικό διάστημα από 01 Μαρ έως και 31 Δεκ 24. Για το εν λόγω αίτημα δεν υφίστατο απάντηση έως την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος.

1.13. Υπό τα ως άνω δεδομένα υπεβλήθη από το αιτούν το υπό εξέταση αίτημα.

II. Νομικό Πλαίσιο

2. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ορίζεται ότι: «2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

III. Νομική Εκτίμηση

3. Το υπό εξέταση αίτημα έχει υποβληθεί από το 401 ΓΣΝΑ που αποτελεί αυτοτελή επιχειρησιακή μονάδα του Γενικού Επιτελείου Στρατού (ΓΕΣ), σύμφωνα με τη Φ.800/50269/Σ.8375/18.05.2022 Απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας (βλ. Δ17ΕΑΔΗΣΥ/2023

Γνώμη). Το αντικείμενο του αιτήματος αφορά στην ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ν. 4412/2016, συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας άνω των ορίων της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Ως εκ τούτου, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης, κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τη Φ.000/14/1092239/Σ.3709/23.08.2021 Απόφαση Υπαρχηγού ΓΕΣ, Παράρτημα Α, το 401 ΓΣΝΑ έχει αρμοδιότητα να διενεργεί αυτοτελώς τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών-υπηρεσιών και επ' ωφελεία του, έως το ανώτατο όριο των 300.000€. Επομένως, το υπό εξέταση αίτημα υποβάλλεται νομίμως έως το όριο της μεταβιβαθείσας αρμοδιότητας του αιτούντος (βλ. Δ109ΕΑΔΗΣΥ/2023 Γνώμη).

4. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις, περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016, περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εθνικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ. ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35).

Οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας (βλ. ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C-337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C -601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32). Η σχετική δε απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να περιλαμβάνει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. ΣτΕ 1747/2011, 1987/2021).

5. Ειδικότερα, για την εφαρμογή της επικαλούμενης από την αναθέτουσα αρχή νομικής βάσης θεμελίωσης του αιτήματος - κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση- απαιτείται η σωρευτική συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων:

α) η ύπαρξη απρόβλεπτης κατάστασης μη απορρέουσας από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, β) η ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού και γ) η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης κατάστασης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Υπό τη συνδρομή των ως άνω προϋποθέσεων, η προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση, επιτρέπεται μόνο στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, όπως ρητά επιτάσσει η σχετική διάταξη του άρθρου 32 παρ.2 εδ. γ' της Οδηγίας 2014/24 (ΣτΕ 1987/2021 σκ.12).

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και τα οποία κατέστησαν

ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (Ελ.Συν. Τμ. VII 1080/2022 σκ. 6).

Περαιτέρω, η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογεί την ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι την κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής, το δε βάρος απόδειξης της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία το φέρει η αρχή που τις επικαλείται (βλ. Ελ.Συν. 1494/2022 VII Τμ, ΣτΕ 1987/2021).

Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι λόγω της καθυστέρησης και εμπλοκής της ίδιας διαγωνιστικής διαδικασίας, η αναθέτουσα αρχή προσφεύγει συνολικά για τέταρτη φορά στην εξαιρετική διαδικασία του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016, και για τρίτη φορά στην Αρχή. Σημειωτέον ότι, για την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης υπό τις ανωτέρω διατάξεις δεν αρκεί η αναφορά στους λόγους που οδήγησαν την αναθέτουσα αρχή να προσφύγει για πρώτη φορά, αλλά πρέπει να βεβαιώνεται αιτιολογημένα ότι οι ανωτέρω λόγοι (αρχικοί ή νέοι) συντρέχουν και για την εκ νέου προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (ΣτΕ 1747/2011 σκ. 5, ΔΕΦ Πειρ 156/2022 (Ακυρωτικός Σχηματισμός) σκ. 12, Δ12ΕΑΔΗΣΥ/2023).

6. Από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου, ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της επικαλούμενης διάταξης και σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στις ήδη χορηγηθείσες στο αιτούν σύμφωνες γνώμες της Αρχής Δ17/2023 και Δ109/2023, προκύπτουν τα εξής:

6.1. Από τον Μάιο του 2022, το 401 ΓΣΝΑ ανταποκρίθηκε στην κλήση του ΓΕΝ προς αποστολή στο ΚΕΦΝ των αναγκαίων στοιχείων για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων αρμοδιότητάς του. Ωστόσο, η σχετική διαδικασία προκήρυξης της διακλαδικής συμφωνίας-πλαισίου για το σύνολο των Στρατιωτικών Νοσοκομείων καθυστέρησε και συγκεκριμένα ο οικείος διαγωνισμός προκηρύχθηκε από το ΚΕΦΝ τον Νοέμβριο του 2022 με την υπ' αριθμ. 23/2022 διακήρυξη (ΑΔΑΜ: 22PROC011626728 11-18-2022). Εν τέλει στις 17.10.2023 υπεγράφη από τον Υφυπουργό Άμυνας η απόφαση κατακύρωσης του Διαγωνισμού. Κατά της απόφασης αυτής ασκήθηκαν προδικαστικές προσφυγές μεταξύ άλλων και αυτή της ΓΕΝ-ΚΑ η οποία αφορά στο Τμήμα Ι του διαγωνισμού και η οποία έγινε δεκτή με την υπ' αριθμ. ΕΑΔΗΣΥ 1930/2023 απόφαση. Κατά της απόφασης αυτής ασκήθηκε αίτηση ακύρωσης/αναστολής για την οποία αναμένεται η έκδοση απόφασης το Διοικητικό Εφετείο Πειραιά.

Οι ανωτέρω περιστάσεις, ήτοι τόσο η καθυστέρηση έναρξης της διαγωνιστικής διαδικασίας, κατά τα κριθέντα στη Γνώμη Δ 17/2023, όσο και ο χρόνος που απαιτήθηκε για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των υποβληθεισών προσφορών και την υπογραφή της κατακυρωτικής απόφασης, οι οποίες δεν εμπίπτουν στη σφαίρα ευθύνης του 401ΓΣΝΑ κατά τα κριθέντα στη Γνώμη Δ109/2023, ανέτρεψαν τον προγραμματισμό του ως προς την κάλυψη των οικείων αναγκών του, καθόσον δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν υπό συνθήκες κανονικότητας. Ήδη και παρά την πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας με την έκδοση της απόφασης κατακύρωσης, έχει ανακύψει περαιτέρω καθυστέρηση λόγω της διοικητικής και της δικαστικής εμπλοκής που έχει προκαλέσει ιδίως για το Τμήμα Ι η άσκηση της ως άνω προδικαστικής προσφυγής, γεγονός που δεν μπορούσε με βεβαιότητα να προβλεφθεί από το αιτούν ούτε και εμπίπτει στη σφαίρα ευθύνης του.

6.2. Δεδομένου δε, ότι η τρέχουσα σύμβαση καθαριότητας των εγκαταστάσεων και χώρων του Νοσοκομείου έχει ήδη λήξει από τις 29.02.2024, ενώ ο ανοιχτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, η ανάγκη κάλυψης των υπηρεσιών καθαριότητας παρίσταται κατεπείγουσα. Σημειώνεται ότι η χρονική διάρκεια του εν εξελίξει ανοιχτού διαγωνισμού έχει

προ πολλού υπερβεί τη διάρκεια των προηγούμενων εκτελεστικών συμβάσεων (Φεβρουάριος 2023) καθώς και την 9μηνη ισχύ των συμβάσεων που συνήφθησαν με διαπραγμάτευση μετά τη χορήγηση των Δ17/2023 και Δ109/2023 σύμφωνων Γνωμών της Αρχής (6 μηνών και 3 μηνών, αντίστοιχα). Επιπλέον, ήδη η αναθέτουσα αρχή έχει συνάψει με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης μία μηνιαία σύμβαση (από 01.02.2024 έως 29.02.2024) ποσού 132.341,53€, χωρίς να αιτηθεί τη σύμφωνη γνώμη της Αρχής επειδή επρόκειτο για σύμβαση κάτω των ορίων.

6.3. Συναφώς, λαμβάνοντας υπόψη ότι το 401 ΓΝΣΑ δεν είναι αρμόδιο για τη διενέργεια του διακλαδικού διαγωνισμού της συμφωνίας-πλαisiού, αλλά μόνον για τις εκτελεστικές συμβάσεις που θα ακολουθήσουν, είναι πρόδηλο ότι οι ως άνω απρόβλεπτες περιστάσεις τελούν σε αιτιώδη συνάφεια με την αδυναμία του να καλύψει με άλλον τρόπο την ενεστώσα, άμεση και διαρκή ανάγκη παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στους χώρους που υπάγονται στην αρμοδιότητά του (βλ. Δ109ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ17ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ20ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ8ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ4 ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ5ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ14ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ 65/2022 Γνώμες της Αρχής).

6.4. Περαιτέρω, το χρονικό διάστημα, τριών μηνών, εμπίπτει στο πλαίσιο του απολύτως αναγκαίου μέτρου, δεδομένου και του σταδίου όπου βρίσκεται η διαγωνιστική διαδικασία. Συναφώς, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι για την ίδια διαγωνιστική διαδικασία έχει ήδη παρασχεθεί 2 φορές σύμφωνη γνώμη της Αρχής για την ανάθεση σύμβασης χρονικής διάρκειας συνολικά εννέα (9) μηνών (6 και 3 μηνών, αντίστοιχα), αρχής γενομένης από 15.4.2023, οπότε και έληξε η υπ' αριθμ. 45/2023 σύμβαση που συνήφθη με τη διαδικασία του κατεπείγοντος ως κάτω των ορίων της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ κατόπιν της λήξης της τελευταίας εκτελεστικής σύμβασης της προiσχύουσας συμφωνίας-πλαisiού Σ-Π 1/19. Συνεπώς, το παρόν αίτημα, αν και αυτοτελώς εξεταζόμενο ως προς τη συνδρομή των απαιτούμενων προϋποθέσεων, πρέπει να συσχετιστεί με τα προηγούμενα δύο όμοιά του.

Εν προκειμένω, το αιτούμενο χρονικό διάστημα των 3 μηνών, παρόλο που έχει προηγηθεί χρονικό διάστημα 9 μηνών (για τους οποίους έχει χορηγηθεί σύμφωνη γνώμη της Αρχής) και 2 μηνών (με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης υπό τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 για σύμβαση κάτω των ορίων, χωρίς να έχει ζητηθεί η σύμφωνη γνώμη της Αρχής), παρίσταται ως εύλογο και αναγκαίο, δεδομένου ότι η διαγωνιστική διαδικασία έχει μεν προχωρήσει σημαντικά, καθώς έχει ήδη εκδοθεί απόφαση κατακύρωσης, ωστόσο βρίσκεται σε στάδιο δικαστικής εμπλοκής που έχει ανακύψει ήδη από 18.1.2024 με την άσκηση της αίτησης ακύρωσης/αναστολής κατά της 1930/2023 απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ενόψει των ανωτέρω η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει :

Την παροχή σύμφωνης γνώμης του Γενικού Στρατιωτικού Νοσοκομείου Αθηνών για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στους χώρους του 401 Γενικού Στρατιωτικού Νοσοκομείου Αθηνών, χρονικής διάρκειας τριών (3) μηνών, προϋπολογισθείσας δαπάνης 300.000,00 €, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2024

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Ευαγγελία Κουτούπα